

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 2536

Ekli “Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (Botaş) Genel Müdürlüğü Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (b) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Usul ve Esaslar”ın yürürlüğe konulmasına, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ek 11 inci maddesi gereğince karar verilmiştir.

12 Mayıs 2020

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA A.Ş. (BOTAŞ) GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TARAFINDAN 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNUNUN 3 ÜNCÜ MADDESİNİN
(b) BENDİ KAPSAMINDA YAPILACAK İHALELERE İLİŞKİN
USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Temel İlkeler

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı; Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) Genel Müdürlüğü tarafından, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde uygulanacak usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar; güvenlik ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine Cumhurbaşkanı veya ilgili Bakanlık tarafından karar verilen veya mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle ilgili olan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esaslar, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi ile ek 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı,
- b) İdare: Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) Genel Müdürlüğünü,
- c) İhale yetkilisi: İhale usulünü ve ihale komisyonunu tespit eden, ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi ve kurullar ile usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlileri,
  - ç) Modernizasyon: Gelişen teknoloji sonucunda, verimlilik yönünden teknik ya da işletme maliyetleri açısından iktisadi ömrünü tamamlamış olan tesislerde, ana veya yardımcı tesis, makine ve teçhizatları teknolojiye uygun parçaların eklenmesi veya mevcut bir aksamın gelişmiş bir modeli ile değiştirilerek işlevsel özelliklerinin, kullanım ömrünün ve performansının artırılmasını,
  - d) Sözleşme: Mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde idare ile yüklenici arasında yapılan yazılı anlaşmayı,
  - e) Standardizasyon: İşletme ve idame maliyetlerinin asgari düzeye indirilmesi veya mevcut sistemlerle uyumun sağlanması amacıyla kalite, marka, model veya üretici firma birliğinin sağlanması işlemini,
  - f) Talep sahibi birim: Mal ve hizmet alımı ile yapım işi için talepte bulunan birimi,
  - g) Yaklaşık maliyet: Alım konusu mal, hizmet ve yapım işleri bedeline ilişkin teklif

alınmasından önce, her türlü fiyat araştırması yapılmak suretiyle katma değer vergisi hariç olmak üzere belirlenen değeri,

ğ) Yüklenici: Bu Usul ve Esaslar kapsamında mal ve hizmet alımı ile yapım işi alımı yapılan gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri, ifade eder.

(2) Bu Usul ve Esaslarda tanımı bulunmayan hususlar hakkında 4734 sayılı Kanunda yer alan tanımlar esas alınır.

Temel ilkeler

MADDE 5- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamındaki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde; ulusal menfaatin korunması, güvenlik ve gizliliğin gerektirdiği hususlar, standardizasyonun korunması, modernizasyonun sağlanması ve süratle hareket ilkelerinin yanı sıra, 4734 sayılı Kanununun 5 inci maddesinde belirtilen temel ilkeler de dikkate alınır. Bu kapsamda mal ve hizmet alımları ile yapım işleri birlikte veya kısımlar halinde yapılabilir.

(2) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde, idareye ait her türlü gizlilik dereceli bilgi, belge, proje ve bunlarla ilgili yerlerin güvenliğinin sağlanması temel ilkelere aittir.

İKİNCİ BÖLÜM

İhale Usulleri ve Doğrudan Temin

Uygulanacak ihale usulleri

MADDE 6- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında uygulanacak ihale usulü, pazarlık usulüdür.

Pazarlık usulü

MADDE 7- (1) Pazarlık usulü, idarenin bu Usul ve Esaslar kapsamındaki her türlü ihtiyacını karşılamak amacıyla ilan yapılmaksızın, davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür.

(2) Bu usul ile yapılacak ihalelere, en az üç istekli davet edilir. Davet edilecek istekliler talep sahibi ünite tarafından belirlenir.

(3) Yapılacak ihale konusu mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine davet edilebilecek üç istekli bulunamaması halinde, ihale yetkilisinin onayı ile tespit edilebilen sayıda istekliye davet mektubu gönderilebilir.

(4) Gelen teklif sayısına bakılmaksızın tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip ihale süreci sonuçlandırılır.

Doğrudan temin

MADDE 8- (1) İdare, bu Usul ve Esaslar kapsamındaki aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçlarını, ilan yapılmaksızın, idari ve teknik şartlar ile fiyat üzerinde görüşme yaparak doğrudan temin yoluyla karşılayabilir:

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edildiği mal ve hizmet alımları ve yapım işleri.

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olduğu mal

ve hizmet alımları ile yapım işleri.

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan ve asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve süresi üç yılı geçmeyen sözleşmeyle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden yapılacak mal ve hizmet alımları.

ç) 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen ve her yıl Kamu İhale Kurumunca güncellenen limitin beş katına kadar olan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri.

d) İdarenin, bu Usul ve Esaslar kapsamındaki ihtiyacına uygun taşınmaz mal alımı veya kiralınması.

e) Önceden düşünülmesi mümkün olmayan ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması üzerine ivedi olarak yapılması gerekip de pazarlık usulüyle alım yapılması için yeterli süre bulunmayan acil nitelikli işlere ilişkin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri.

(2) Bu maddeye göre yapılacak mal ve hizmet alımları ve yapım işlerinde, komisyon kurma ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen yeterlik kurallarını arama, teminat alma ve sözleşme yapma zorunluluğu bulunmaksızın ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından, idari ve teknik şartlar ile fiyat üzerinde görüşmeler yapılarak ihtiyaçlar temin edilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Esaslar

Alım talebi

MADDE 9- (1) Mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini içerir proje veya işin; güvenlik ile ilişkili olduğu veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiği, proje veya işi talep eden birim tarafından belirlenmesi halinde, bu proje veya işle ilgili mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için Bakanlığın bu hususta karar vermesi istenir.

İhale komisyonu

MADDE 10- (1) İhale yetkilisi; biri başkan olmak üzere, en az ikisi ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla ve muhasebe veya mali işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az üç ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, aynı sayıda yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir.

(2) Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.

(3) İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla almır. Kararlarda çekimser kalinamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

(4) İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

İhale işlem dosyası

MADDE 11- (1) İhalesi yapılacak her iş için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada İhale Yetkilisinden alınan onay belgesi ve eki yaklaşık maliyete ilişkin hesap cetveli, ihale dokümanı, adaylar veya istekliler tarafından sunulan başvurular veya teklifler ve diğer belgeler, ihale komisyonu tutanak ve kararları gibi ihale süreci ile ilgili bütün belgeler bulunur.

Yaklaşık maliyet

MADDE 12- (1) Mal ve hizmet alımı ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce, idare tarafından, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale dokümanında yer verilmez ve yaklaşık maliyet isteklilere veya ihale süreci ile resmi ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz. Ancak yaklaşık maliyetin sınıî ve teknolojik zorunluluklar nedeniyle belirlenemediği durumlarda, gerekçeleri onay belgesinde belirtilmek kaydıyla, yaklaşık maliyet belirlenmeksizin alım ve ihale yapılabilir.

İhale dokümanının verilmesi

MADDE 13- (1) İdare tarafından hazırlanan ihale konusu işe ait talimatları içeren idari şartnameler ile varsa teknik şartnameler, sözleşme tasarıları ve gerekli diğer belge ve bilgiler idarece davet edilen isteklilere bedelli veya bedelsiz olarak verilebilir.

(2) İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idare tarafından hazırlanması esastır. Ancak mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarece hazırlanmasının mümkün olmadığının ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler hizmet alımı yapılması suretiyle hazırlatılabilir.

(3) İhale dokümanında, idarenin bu işlerle ilgili olarak 4734 sayılı Kanundan istisna edildiği ve işi yaptırıp yaptırmamakta, alıp almamakta veya kısmen yaptırmakta serbest olduğu hususlarına da yer verilir.

İhale dokümanında değişiklik veya açıklama yapılması

MADDE 14- (1) Davet yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek davet edilenlere bildirilir.

(2) Davet yapıldıktan sonra tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddî veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi veya isteklilerce yazılı olarak bildirilmesi halinde ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az üç gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ihale dokümanı alanların tamamına gönderilir. Zeyilname ile yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, ihale tarihi zeyilname ile ertelenebilir. Zeyilname düzenlenmesi halinde teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olan isteklilere tekliflerini geri çekerek yeniden teklif verme imkanı sağlanır.

(3) İstekliler tekliflerini hazırlarken ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak son teklif verme gününden on gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edebilir. Bu talebin idarece uygun görülmesi halinde yapılacak açıklama, bu tarihe kadar

ihale dokümanı alan bütün isteklilere, son teklif verme gününden en az üç gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ve açıklama talebinde bulunan istekli belirtilmeksizin yazılı olarak bildirilir.

İhaleye katılabilme şartları

MADDE 15- (1) İhalelere katılmak için ihale dokümanında belirtilen gerekli nitelik ve yeterliğe sahip bulunmak, ihale dokümanında belirtilen bilgi, belge, teminatları vermek ve tebligat için adres beyanında bulunmak zorunludur.

(2) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak ihalelerde, 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde sayılan belge ve bilgilerin hangisinin isteneceği işin özelliği dikkate alınarak idarece belirlenir.

İhaleye katılmayacak olanlar

MADDE 16- (1) 4734 sayılı Kanununun 11 inci maddesinde belirtilenler ihalelere katılamazlar. Bu yasaklara rağmen ihalelere katılanlar hakkında 4734 sayılı Kanununun 11 inci maddesinde yer alan hükümler uygulanır.

Alt yükleniciler

MADDE 17- (1) İhale konusu işin özelliği nedeniyle ihtiyaç görülmesi halinde, idarenin onay vermesi ve ihale veya sözleşme dokümanında gerekli düzenlemelerin yapılması kaydıyla alt yüklenici çalıştırılabilir.

(2) Alt yüklenicilerin yaptıkları işlerle ilgili sorumluluğu yüklenicinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesi

MADDE 18- (1) İdarenin gerekli gördüğü veya ihale dokümanında yer alan belgelerde ihalenin yapılmasına engel olan ve düzeltilmesi mümkün bulunmayan hususların tespit edildiği hallerde ihale saatinden önce ihale iptal edilebilir.

(2) Bu durumda, iptal nedeni belirtilmek suretiyle ihalenin iptal edildiği isteklilere hemen tebliğ edilir. Bu aşamaya kadar teklif vermiş olanlara, ihalenin iptal edildiği ayrıca tebliğ edilir. İhalenin iptal edilmesi halinde, verilmiş olan bütün teklifler reddedilmiş sayılır ve bu teklifler açılmaksızın isteklilere iade edilir. İhalenin iptal edilmesi nedeniyle isteklilerce idareden herhangi bir hak talebinde bulunulamaz.

(3) İhalenin iptal edilmesi durumunda iptal nedenleri gözden geçirilerek yeniden ihaleye çıkılabilir.

Geçici ve kesin teminat işlemleri

MADDE 19- (1) İhalelerde teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere, istekli tarafından verilecek tutarda geçici teminat alınır. Ancak ihale dokümanında belirtilmesi şartıyla özellikli durumlarda ve gerekçe belirtmek suretiyle, ihale yetkilisinin onayı ile mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde geçici teminat alınmamasına karar verilebilir.

(2) Taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce, ihale üzerinde kalan istekliden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.

Ancak ihale dokümanında belirtilmesi şartıyla özellikli durumlarda ve gerekçe belirtmek suretiyle, ihale yetkilisinin onayı ile mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde kesin teminat alınmamasına karar verilebilir. Bu durumda, düzenlenecek her hakedişten % 6 oranında yapılacak kesintiler teminat olarak alınır.

(3) İdarece, geçici ve kesin teminatların süresi ve serbest bırakılması konusunda düzenleme yapılabilir.

Teminat olarak kabul edilecek değerler

MADDE 20- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamındaki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde, tedavüldeki Türk parası, bankalar tarafından verilen teminat mektupları ile Türkiye’de yerleşik sigorta şirketleri tarafından kefalet sigortası kapsamında düzenlenen kefalet senetleri teminat olarak kabul edilir.

Teminat mektupları

MADDE 21- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak ihalelerde bankalar tarafından verilecek teminat mektuplarının ve Türkiye’de yerleşik sigorta şirketleri tarafından kefalet sigortası kapsamında düzenlenen kefalet senetlerinin kapsamı ve şekli konusunda, 4734 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre Kamu İhale Kurumunun tespit ettiği hususlar geçerlidir.

(2) Tekliflerin geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla süreli olmak kaydıyla, geçici teminat mektuplarında süre belirtilir. Teklif geçerlilik süresinin uzatılması halinde geçici teminat mektuplarının süresi de aynı süre ile uzatılır.

(3) Kesin teminat mektubu alınması durumunda bunun süresi, ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle ihale dokümanında belirlenir. İdarece, kesin teminat mektuplarının geçerlilik süresi ile ilgili hususlarda kesin kabulün yapılacağı tarihe kadar gerektiğinde garanti süresini de kapsayacak şekilde düzenlemeler yapılabilir.

(4) Kesin teminat mektubu, yüklenicinin taahhüdünü şartname ve sözleşme hükümleri gereğince eksiksiz ve sorunsuz olarak yerine getirmesi ve kesin kabulünün yapılmasını müteakip 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen şartlar çerçevesinde iade edilir.

(5) İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş teminat mektupları kabul edilmez.

Tekliflerin hazırlanması ve sunulması

MADDE 22- (1) Teklif mektubu ve geçici teminat da dahil olmak üzere ihaleye katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeler bir zarfa konulur. Zarfın üzerine isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, teklifin hangi işe ait olduğu ve idarenin açık adresi yazılır. Zarfın yapııştırılan yeri istekli tarafından imzalanır ve kaşelenerek veya mühürlenerek kapatılır.

(2) Teklif mektupları yazılı ve imzalı olarak sunulur. Teklif mektubunda ihale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklif edilen bedelin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması, üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması ve teklif mektubunun ad, soyad veya ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması zorunludur. Mal alımı işlerine ait ihalelerde, ihale dokümanında alternatif teklif verilebileceğine dair hüküm bulunması halinde alternatif teklifler de aynı şekilde hazırlanarak sunulur.

(3) Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar sıra numaralı alındılar karşılığında idareye verilir. Bu saatten sonra verilen teklifler kabul edilmez ve açılmaksızın iade edilir. Teklifler iadeli taahhütlü olarak da gönderilebilir. Posta ile gönderilecek tekliflerin ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye ulaşması şarttır. Postadaki gecikme nedeniyle işleme konulmayacak olan tekliflerin alınış zamanı bir tutanakla tespit edilir.

Tekliflerin geçerlilik süresi

MADDE 23- (1) Tekliflerin geçerlilik süresi ihale dokümanında belirtilir. İdarece ihtiyaç duyulması halinde bu süre, teklif ve sözleşme şartlarının değiştirilmemesi ve isteklinin kabulü kaydıyla en fazla ihale dokümanında belirtilen teklif geçerlilik süresi kadar uzanabilir.

Tekliflerin alınması ve açılması

MADDE 24- (1) Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye verilir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. Bu Usul ve Esaslarda belirtilen teklif hazırlama usullerine uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz.

(2) Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır. İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik olan veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir. İstekliler ve teklif bedelleri açıklanarak tutanağa bağlanır. Düzenlenen bu tutanaklar ihale komisyonunca imzalanır ve ihale komisyon başkanı tarafından onaylanmış bir sureti isteyenlere imza karşılığı verilir.

(3) Bu aşamada hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere birinci oturum kapatılır.

Tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 25- (1) İhale komisyonu, tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili, isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Ancak bu açıklama hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz.

(2) Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belge veya bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksikliklerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede eksiklikleri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve varsa geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup

olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır.

(3) İhaleye katılan tüm isteklilerin, ihale tarihi itibarıyla ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilir.

İkinci tekliflerin alınması

MADDE 26- (1) İhale komisyonu tarafından yapılan değerlendirme sonucunda yeterliği tespit edilen isteklilerden, ilk fiyat tekliflerini aşmamak üzere ikinci yazılı fiyat tekliflerini vermeleri istenir. İstekliler, kendilerine bildirilen tarih ve saatte tekliflerini ihale komisyonuna sunar. İhale komisyonu, ikinci teklifleri bir tutanakla isteklilerden teslim alır ve ikinci teklif bedelleri ile işin yaklaşık maliyetini hazır bulunanlara açıklayarak tutanağa bağlar. İkinci yazılı fiyat teklifini sunmayan isteklilerin ilk teklifi, ikinci teklifleri olarak kabul edilir ve teklifler değerlendirilmek üzere oturum kapatılır.

(2) İlk fiyat teklifi ile ikinci yazılı fiyat teklifinin farklı kişiler tarafından imzalanması halinde, ikinci yazılı fiyat teklifini imzalayan kişinin temsile yetkili olduğuna ilişkin belgelerin de teklif mektubuna eklenmesi zorunludur.

(3) İdare, ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi istekli ile kamu menfaati gereği bir kez daha fiyat görüşmesi yapabilir. Nihai teklif tutarı ilk teklif bedelinden yüksek olamaz.

Aşırı düşük teklifler

MADDE 27- (1) İdare, aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerinde, ihale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, sınır değerinin altında kalan teklifleri açıklama istenilmeksizin kabul etmek veya reddetmek seçeneklerinden birini tercih etmekte serbesttir.

(2) Sınır değerinin tespitinde Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen düzenlemelere göre işlem tesis edilir.

Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali

MADDE 28- (1) İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. İhalenin iptal edilmesi nedeniyle isteklilerce idareden herhangi bir hak talebinde bulunulamaz. Ancak idare, isteklilerin talepte bulunması halinde ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir.

(2) İhalenin iptal edilmesi durumunda iptal nedenleri gözden geçirilerek yeniden ihaleye çıkılabilir.

İhalenin karara bağlanması ve onaylanması

MADDE 29- (1) Yapılan değerlendirme sonucunda ihale ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılır.

(2) Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, sadece fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, ihale dokümanında bu

unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir.

(3) En düşük fiyatın ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak değerlendirildiği ihalelerde, birden fazla istekli tarafından aynı fiyatın teklif edildiği ve bunların da ekonomik açıdan en avantajlı teklif olduğu anlaşıldığı takdirde, ikinci fıkrada belirtilen fiyat dışındaki unsurlar dikkate alınmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır. Fiyat dışı unsur belirlenmemişse iş deneyim belge tutarı yüksek olan istekli üzerine ihale sonuçlandırılır. İş deneyim belgesi istenmeyen durumlarda bu hususla ilgili ihale dokümanında gerekli düzenleme yapılır.

(4) İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

(5) İhale yetkilisi, ihale komisyon kararının imzalandığı tarihi izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder.

(6) İhale, ihale komisyon kararının onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.

(7) İhale kararları ihale yetkilisince onaylanmadan önce idare, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığını teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır. İki isteklinin de yasaklı çıkması durumunda ihale iptal edilir.

Kesinleşen ihale kararının bildirilmesi

MADDE 30- (1) İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı gün izleyen en geç üç iş günü içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilir. İhale sonucunun bildiriminde, tekliflerin değerlendirmeye alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir.

(2) İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere aynı şekilde bildirim yapılır.

Sözleşmeye davet

MADDE 31- (1) İhale üzerinde bırakılan istekliye, kesinleşen ihale kararının tebliğ tarihini izleyen on gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir. Sözleşmenin imzalanacağı tarihte, ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmesi zorunludur.

(2) 19 uncu madde hükmü gereğince sözleşmeden önce kesin teminat alınmayan hallerde sözleşmeye davet, kesin teminat istenilmeksizin birinci fıkraya hükümlerine göre yapılır.

Sözleşme yapılmasında isteklinin görev ve sorumluluğu

MADDE 32- (1) İhale üzerinde kalan istekli ile 19 uncu ve 31 inci maddelere göre teminat verilmesi öngörülmüş olan hallerde kesin teminat verildikten sonra sözleşme imzalanır. Sözleşme imzalandıktan hemen sonra varsa geçici teminat iade edilir.

(2) Bu zorunluluklara uyulmadığı takdirde protesto çekmeye veya hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale üzerinde kalan isteklinin varsa geçici teminatı gelir kaydedilir. Bu durumda idare, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli ile ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla, bu Usul ve Esaslar çerçevesinde sözleşme imzalayabilir. Ancak ekonomik

açından en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli ile sözleşme imzalanabilmesi için, 31 inci maddede belirtilen on günlük sürenin bitimini izleyen üç gün içinde ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekliye 31 inci maddede belirtilen şekilde bildirimde bulunulur.

(3) Ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibinin de sözleşmeyi imzalamaması durumunda ise bu teklif sahibinin de varsa geçici teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

Sözleşme yapılmasında idarenin görev ve sorumluluğu

MADDE 33- (1) İdare, 31 inci ve 32 nci maddelerde yazılı süre içinde sözleşme yapılması hususunda kendisine düşen görevleri yapmakla yükümlüdür. İdarenin bu yükümlülüğü yerine getirmemesi halinde istekli, sürenin bitmesini izleyen günden itibaren en geç beş gün içinde, on gün süreli bir noter ihbarnamesi ile bildirmek şartıyla, taahhüdünden vazgeçebilir. Bu takdirde geçici teminat geri verilir ve istekli teminat vermek için yaptığı belgelendirilmiş giderleri istemeye hak kazanır.

Sözleşmeler

MADDE 34- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında ihale edilen işler sözleşmeye bağlanır. Sözleşmeler idarece hazırlanır ve idare ile yüklenici tarafından imzalanır. Düzenlenecek sözleşmelerde 4735 sayılı Kanununun 7 nci maddesinde yer alan hususlardan idarece uygun bulunanlar belirtilir.

(2) İhale dokümanında aksi belirtilmedikçe sözleşmelerin notere tescili ve onaylatılması zorunlu değildir.

(3) İhale dokümanında belirtilen şartlara aykırı sözleşme düzenlenemez.

(4) Gerek görülmesi halinde, ihale yetkilisinin onayı ile toplam sözleşme bedelinin % 30 oranına kadar iş artışı veya iş eksilişi yapılabilir.

(5) Sözleşme bedelinin % 70'inden daha düşük bedelle tamamlanacağı anlaşılan işlerde, yüklenici işi bitirmek zorundadır. Bu durumda yükleniciye, yapmış olduğu gerçek giderleri ve yüklenici kârına karşılık olarak, sözleşme bedelinin % 70'i ile sözleşme fiyatlarıyla yaptığı işin tutarı arasındaki bedel farkının % 5'i geçici kabul tarihindeki fiyatlar üzerinden ödenir.

Mücbir sebepler

MADDE 35- (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir:

- Doğal afetler.
- Kanuni grev.
- Genel salgın hastalık.
- Kısmi veya genel seferberlik ilanı.
- İdare tarafından belirlenecek benzeri diğer haller.

(2) Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dahil olmak üzere, idare tarafından birinci fıkrada belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yüklenicinin idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur.

Avans işlemleri

MADDE 36- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde ihale onay belgesi ve sözleşmede belirtilmesi kaydıyla teminat mektubu karşılığı idarece belirlenecek oranda avans verilebilir.

(2) Avans verilmesi durumunda, mahsup şekli idarece belirlenir ve alınacak avans teminat mektuplarının süresi belirlenirken mahsup süresi göz önünde bulundurulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Fiyat farkı

MADDE 37- (1) İhalelerde esas alınacak para birimi yabancı ülke para birimi olduğunda fiyat farkı hesaplanmaz. İhale onay belgesi ile idari şartname ve sözleşme tasarısında belirtilmek kaydıyla Türk parası esas alınarak yapılacak ihalelerde, 4735 sayılı Kanunun 8 inci maddesi gereğince yürürlüğe konulan esaslara göre fiyat farkı hesaplanabilir.

Yasak fiil ve davranışlar

MADDE 38- (1) Yasak fiil ve davranışlarla ilgili hususlarda, 4734 sayılı Kanun ile 4735 sayılı Kanunda belirtilen hükümler uygulanır.

Sürelerin hesabı

MADDE 39- (1) Sürelerin hesaplanmasına ilişkin olarak bu Usul ve Esaslarda hüküm bulunmayan hallerde 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

Bildirim ve tebligat esasları

MADDE 40- (1) Aday, istekli ve yüklenicilere yapılacak her türlü bildirim ve tebligatlar, idarece ihale dokümanında farklı bir düzenleme yapılmadığı takdirde 4734 sayılı Kanunun 65 inci maddesine göre yapılır.

Diğer hususlar

MADDE 41- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde ek sözleşme düzenlenmesi, denetim, muayene ve kabul işlemleriyle ilgili esaslar idarece belirlenir.

(2) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak ihalelerde, 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde sayılan belge ve bilgilerden hangisinin isteneceği işin özelliği dikkate alınarak idarece belirlenir.

(3) İdare, bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak ihalelerde, 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan şartlar aranmaksızın ihaleye çıkabilir.

(4) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, götürü bedel veya birim fiyat üzerinden teklif alınmak suretiyle gerçekleştirilir.

(5) Bu Usul ve Esaslarda belirtilmeyen hususlarda 4734 sayılı Kanun ve 4735 sayılı Kanun ile ilgili diğer ikincil mevzuat hükümlerinin uygulanmasına veya ilave düzenlemeler yapılmasına idarece karar verilebilir.

Yürürlük

MADDE 42- (1) Bu Usul ve Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 43- (1) Bu Usul ve Esasları Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.